

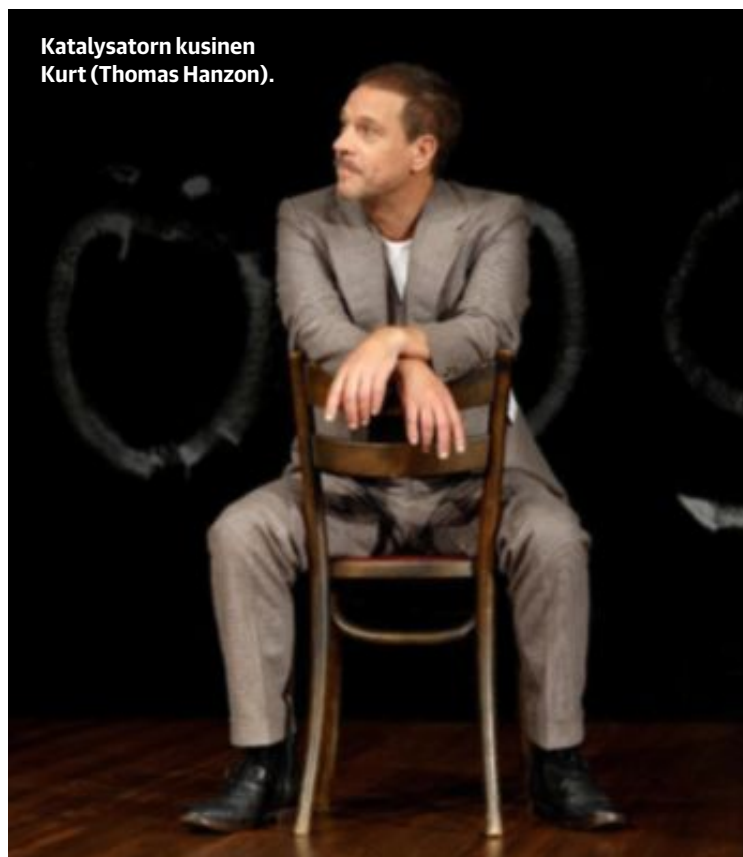
Scen

Teater. Strindbergklassiker på Maximteatern

Trätande paret Edgar (Mikael Persbrandt) och Alice (Lena Endre).

Foto: Mattias Edvall

Katalysatorn kusinen Kurt (Thomas Hanzon).

”Dödsdansen” bubblar av skratt

Strindberg var nog på gott humör när han skrev pjäsen ”Dödsdansen”. Det har regissören Stefan Larsson och hans ypperliga skådespelartrio tagit fasta på. DN:s Leif Zern ser en överraskande komisk föreställning.

”Dödsdansen” av August Strindberg

Regi och scenografi: Stefan Larsson. Kostym: Kajsa Larsson. I rollerna: Mikael Persbrandt, Lena Endre, Thomas Hanzon. Scen: Maximteatern, Stockholm.

● För en svensk skådespelare av manligt kön finns ingen större trofé än att få dra på sig kaptensrocken i Strindbergs ”Dödsdansen”. Den har gått i arv från August Falck till bland andra Lars Hanson, Keve Hjelm, Jan Malmström och Örjan Ramberg. Silverryggar som rustar för sin sista strid.

Om någon länge stått i tur att spela Edgar borde det vara Mikael Persbrandt, det närmaste vi kom-

mer det skådespelarideal som kan räkna sina anor efter Strindbergs naturalistiska sorgespel. Möjligen i yngsta laget med tanke på de tilltagande ålderskrämpor Edgar lider av, redo som han enligt egen utsago är för skottkärran och trädgårdslandet.

”Om så väl vore”, svarar Alice, hans hustru, och där börjar den dödsdans som bildat skola i 1900-talets teater. Edward Albees ”Vem är rädd för Virginia?” är det mest kända exemplet, med George och Martha instängda i sitt moderna fästningstorn.

Stefan Larssons uppsättning på Maximteatern är full av överrask-

ningar, den ena mer välkommen än den andra. Mina farhågor att Persbrandt skulle vara för spänstig för att drabbas av allt från grå starr till slaganfall kommer snabbt på skam. Han hinner knappt axla uniformsjackan förrän den smiter åt som en tvångströja. Nacken stelt böjd, håret avklippt till en stubbåker på den misstänkt tränga hjäsan. Blicken katatoniskt fäst i fjärran, en påminnelse om de attacker som väntar.

Här ser vi Mikael Persbrandt bokstavligen åldras inför våra ögon. En makalös metamorfos. Plötsligt rusar han ut för att ”visitera posterna” – militär som han är – och kommer tillbaka som en slagen man, hjulbent och med utåtpökande fötter, en trött Chaplinfigur stödd mot sabeln i stället för käppen.

Den andra överraskningen är att Larssons ”Dödsdansen” är så komisk, så full av någonting man i regel blundar för i läsningar av

Strindbergs äktenskapsdrama. Jag minns Keve Hjelm och Ulla Sjöblom i en radioteaterversion som var lika rolig. Den bubblade av humor. Det var ju Jean-Paul Sartre som i sin DN-artikel för sextio år sedan förklarade att Strindberg var situationist. Inte i första hand psykolog, som vi inbillar oss. Situationen kommer före personen.

Att se ”Dödsdansen” på Maxim är som att återuppleva ”Inför lyckta dörrar”, Sartres helvetesskildring, fast nu som komedi. Strindberg var varken galen eller kvinnohatare när han skrev sin svarta pjäs, han var på gott humör och självvironisk. Det har Larsson och hans ypperliga trio upptäckt.

Alltså en sorts lekfull distans till de pepprade repliker som Lena Endres Alice parerar med växande förtjusning. Kusinen Kurt kommer på besök, den katalysator de behöver för att sätta i gång sina gräl på allvar. Endre får en lysande idé när

hon ser Edgar ligga där på golvet, slagrörd, sannolikt döende. Hon ser nu sitt livs chans, eller snarare: sitt livs roll.

Det går nämligen ett stråk av metateater genom hela kvällen, som om de spelade att de spelade. Inte utan melankoli och svärta, här finns ett tryck under den lättsamma ytan som det skulle krävas ett kilo betablockerare för att få kontroll på; men så befriande renons på den bild av ”titanen” som alltför länge bakbundit den svenska Strindbergstraditionen.

Även Thomas Hanzon tar plats i denna koreografi, mer levande än det anonyma x som vännen Kurt lätt reduceras till. För övrigt knappt någon scenografi, bara den tomma, råa spelplatsen. Allt redovisat, inget dolt.

Ingenting som hindrar oss att skratta åt och med Strindberg.

Leif Zern
teater@dn.se

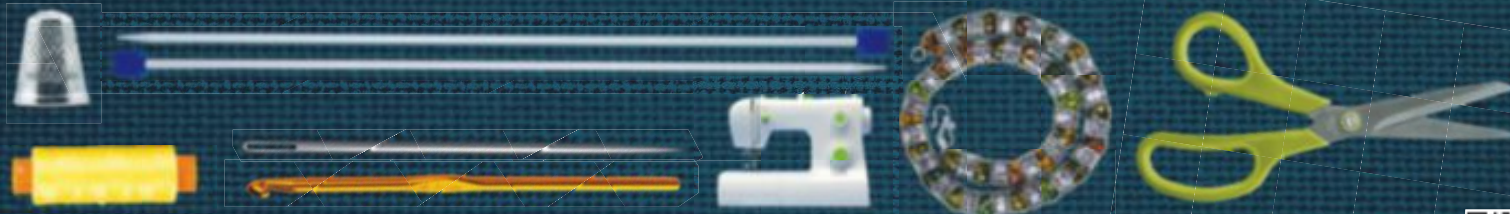
facebook.se/syfestivalen

MÄSSAN FÖR KREATIVA SINNEN

Syfestivalen

24–26 oktober • Stockholmsmässan

Allt för dig som gillar sömnad, handarbete, smyckestillverkning och eget skapande.

SY
festival

Skaparglädje & kreativitet från Numera Mässor

www.syfestivalen.se

numera mässor ÖPPET fre–lör 10–18, sön 10–16. ENTRÉ vuxen 130 kr, barn 7–14 år 40 kr.

Köp biljett på tickster.se och gå före i kön!

